



Miljöenheten

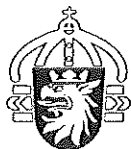
Hans Cronert

Enligt sändlista

Skötselplan för naturreservatet Näsby fält (med Västra Fäladen, Lingenäsen och östra delen av Araslövssjön) i Kristianstads kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Näsby fält (med Västra Fäladen, Lingenäsen och östra delen av Araslövssjön)
Skyddsform	Naturreservat
Internationell status	Omfattas av Ramsarområde och Natura 2000-område
Beslutsdatum	2002-11-18
Kommun	Kristianstad
Socken	Heliga Trefaldighets församling, Kristianstad
Gränser	Området är markerat med punktstreckad linje på bifogad karta, bilaga 1
Fastigheter	Enligt förteckning
Läge	Ca 5 km nordväst om Kristianstads centrum, omedelbart väster om stadsdelen Näsby, vid Araslövssjöns östra kant
Kartblad	Topografiska kartan 3D SO Kristianstad. Ekonomiska kartan 3D 3j Råbelöv (033 39) 3D 2j Kristianstad (033 29)
Koordinater	Ö:1395989, N:6215569
Naturgeografisk region	Nr 7: Skånes sediment- och horstområden
Regleringsföretag mm:	Norra Lingenäsens invallningsföretag 1977 (berör nordöstra delen av reservatet) Nedre Helgeåns regleringsföretag från 1936 Nedre Helgeåns fiskevårdsområde (Araslövssjön) Skyddsområde för grundvattentäkter (berör en mindre del av reservatet)
Areal	Ca 456 ha, varav 325 ha land och 131 ha sjö och rinnande vatten.
Reservatsförvaltare	Kristianstads kommun
Planförfattare	Elisabet Wallsten, Hans Cronert, Sven-Erik Magnusson



Området vilar på Kristianstadsslättens kritberggrund, som överlagras av tiotals meter tjocka lager av lösa avlagringar i form av främst lera och morän, som i huvudsak avlagrats där under och efter den senaste istiden.

Näsby fält ligger inom ett område med lång bebyggelsekontinuitet. Den hittills äldsta kända fornlämningen vid Näsby är en grav från sen stenålder eller tidig bronsålder, ca 2000 f Kr, men troligen fanns det boplatser i området kring Araslövssjön redan under jägarstenåldern. En boplatz från bronsålder eller tidig järnålder (ca 1000-0 f Kr) påträffades strax nordväst om Högsolan i Kristianstad våren 1998.

Under 1300-talet e Kr dyker de första skriftliga dokumenten över Näsby upp och kartor från 1600-talet och framåt indikerar lång trädbärande kontinuitet på de båda Lingenäsen i norr och lång hävdkontinuitet i form av bete och slätter i andra delar. Västra Fäladen i söder har länge varit staden Kristianstads betesmarker och kring byn Näsby fanns bl a viktiga sädes- och fodermarker. De lägst liggande delarna av området började dock troligen inte nyttjas i större omfattning förrän efter år 1775, då Helgeån sökte sig ett nytt lopp ut i havet och hela nedre Helgeåns vattensystem sänktes ca 60-70 cm. De mest låglänta markerna blev då tillgängliga som slätter- och betesmarker, men de årliga vattennivåförändringarna har även fortsättningsvis satt sin prägel på området.

Under första hälften av 1800-talet fanns ett "exercisfält" i de södra delarna av området, men det var först under 1900-talet som Näsby fält till stor del kom att präglas av militären. Efter att Näsby fält blev militärt övningsområde 1923 upphörde kreatursbetet helt i vissa partier. Inom andra delar ändras hävden till slätter. Det planterades även flera trädgångar och lades upp skjutbanevallar och andra jordvallar på de öppna markerna. Strandzoner och andra fuktiga partier växte efterhand igen med videsnår och i nordost dränerades en våtmark ut med hjälp av en invallning på 1970-talet.

Efter att militären lämnade Näsby fält 1994 och kommunen köpt in större delen av området, har betet återupptagits på delar av Näsby fält och slätter förekommer fortfarande i andra partier. Längs stränderna har restaureringsåtgärder i form av buskröjning påbörjats, för att återskapa kontakten mellan land- och vattenområden. Det finns ingen bostadsbebyggelse inom det föreslagna naturreservatet, men ett flertal andra typer av anläggningar.

Området är med sitt tätortsnära läge ett populärt utflyktsmål för såväl naturintresserade som motionärer och skolklasser från Kristianstad. Högsolan i Kristianstad har sedan etableringen i de gamla regementslokalerna alltmer börjat använda Näsby fält i lärar- och biologiutbildningen. Araslövssjön, som ingår i Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde, används för fritidsfiske.

Olika inventeringar har visat att området hyser flera rödlistade kärlväxt-, svamp- och djurarter.

Större delen av det föreslagna naturreservatet ligger inom område av riksintresse för naturvård (NL31b Helgeåns nedre lopp), ingår i Nationell Bevarandeplan för Odlings-



3. Disposition och skötsel av mark och vatten

3.1 Syfte

Syftet med reservatet är att

- bevara ett natur- och kulturlandskap präglad av nedre Helgeåns vattenståndsfluktuationer
- bevara och utveckla områdets ädellövskogar med lång trädbärande kontinuitet och speciella växt- och djurliv
- bevara och utveckla sumpskogarna samt vissa bladvass- och videområden med de olika växt- och djurarter som är knutna till dessa biotoper
- bevara och utveckla de betes- och slåtterberoende strandängarna och torrare öppna gräs- markerna med deras karaktäristiska vegetation och djurliv
- att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arter och livsmiljöer enligt EG:s fågeldirektiv och habitatdirektiv
- vårda de äldre kulturhistoriska element i form av stenmurar, vattengravar och en ödetomt som finns bevarade i området
- vårda utvalda delar av de militära lämningar, som träddungar, vattenhålor mm, som finns kvar inom området
- tillgodose allmänhetens intresse för att uppleva områdets natur samt informera besökarna om områdets karaktär, med dess skiftande natur, långa hävdhistoria och speciella kulturhistoria
- tillgodose behovet av ett lättillgängligt och varierat naturområde för undervisning i biologi och ekologi samt teoretiskt och praktiskt inriktad naturvård inom samtliga utbildningsnivåer (förskola – högskola)

3.2 Markdisposition

Med angivna syften för bevarande och mål för skötseln som grund skall naturreservatet disponeras som betesmark, slåttermark, slåttermark med efterbete, gräs-, högröts- och busksuccessioner, skog för utveckling med intern dynamik samt sjö. Nuvarande markanvändning redovisas på bilaga 2, karta 6 medan den huvudsakliga planerade markanvändningen anges på bilaga 2, karta 7 och sammanfattas i följande tabell:

	nuvarande	planerad	förändring
åker	5	0	-5
bete	205	207	+2
slåtter	9	10	+1
slåtter m efterbete	14	21	+7
gräs(vass)-, högrört- och buskvegetation	62	57	-5
skog/skog för i huvuds. utveckl. med intern dynamik	31	31	0
<u>sjö</u>	<u>130</u>	<u>130</u>	<u>0</u>
	451	451	0



10. Gräsmarkerna norr om Näsby gård
11. Parkskogen vid Näsby gård
12. Vass- och videområden vid Näsby gård
13. Gräsmarkerna söder om Näsby gård
14. Västra fäladens betesmarker
15. Västra fäladens planterade trädgångar

Skötselområde 1: Araslövssjön

Beskrivning

Areal: ca 137 ha, varav delområde:

1a: ca 114 ha. *Vit näckrosvegetation*, 6.2.1.2.

1b: ca 23 ha. *Tät bladvassvegetation*, 6.1.3.4 och *sumpsnårskog av vide-ört-typ*, 2.2.5.1.

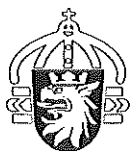
Araslövssjön är en grund, vegetationsrik slättsjö. Sommartid täcks de öppna sjöytorna till stora delar av sävruddar och flytbladsväxter där vit näckros dominerar, med inslag av bl a gul näckros, pilblad, nate- och slingerarter. Sedan många år sker klippning av sävruddar och näckrosor i sjöns centrala delar och bladvass i anslutning till båtplatsen sydväst om Näsby gård. Någon aktuell mer detaljerad kunskap om vegetationssammansättning och vegetationsutbredning finns inte.

På ett par strandnära platser inom det föreslagna naturreservatet har den rödlistade krypflokan noterats och på en ö väster om Södra Lingenäset har bl a vildris påträffats. Strandzönerna och delar av sjöytan, särskilt i norr, upptas av bladvassdominerade vassar. På mudderbanks- och grundare partier längs stränderna blir inslaget av tät videbuskage påtagligt.

Faunan är till stora delar okänd än, men det finns många olika fiskarter i Araslövssjön. Sjön med dess öppna ytor samt vass- och videvegetation är även häckningslokal för många fågelarter, bl a rördrom, pungmes, brun kärrhök, grågås och flera andarter. Den utgör dessutom dellokal för ett av landets viktigaste häckningsområden för svarttärnan, som lägger sina bon på flytande vegetation i sävruddarna. Höst till vår uppehåller sig stora mängder rastande sjöfåglar i sjön, vilket även attraherar havsörnar.

Mål

Preciserade mål för skötseln av sjön bör inte sättas upp förrän ett bättre underlag kring vegetationen och möjligheterna att styra denna studerats. Förslag till undersökningar har tagits fram i Miljö- och hälsoskyddskontoret/C4 Teknisk regi.



den norra strandkanten finns den hotklassade krypflokan. Den rikliga förekomsten i högsträngan av den rödlistade gullståndsens kommer att frånhägnas bete.

Delar av skötselområdet är redan sedan tidigare ett naturreservat. Det finns bl a bilparkering, informationstavla, stigar och ett fågeltorn.

Inom området finns även ett flertal spår från den militära epoken, t ex grindstolpar från Vendes regementes tid, ammunitionsförråd, avplanade fördjupningar efter rivna ammunitionsförråd och lyktstolpar.

Mot strandängen i den nordöstra delen av skogen finns en kort stenmursrest.

Mål

En lundartad ädellövskog med god tillgång på död ved och öppna välhävdade strandängspartier mot sjön. Kvalitetsmålen bör inriktas på att:

- bevara och vidareutveckla en lundartad ädellövskog med det rika växt-, svamp- och djurliv som utmärker lundartade ädellövskogar av naturskogskaraktär.
- återställa och utveckla hävdade strandängspartier, karaktäristiska för välhävdade betesmarker längs nedre Helgeåns lopp.
- bevara och utveckla förutsättningarna för områdets växt- och djurarter som är hotade eller sällsynta i landet och som långsiktigt ska kunna föryngas i området, t ex krypfloka, gullstånds, trollfladdermus och områdets rödlistade svampar.

Istandsättningsåtgärder

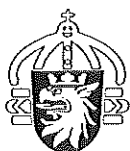
Inga istandsättningsåtgärder krävs inom delområde 2a och 2b. Inom delområde 2c har ett restaurering i syfte att återskapa beteshävd påbörjats. Videbuskage har börjat röjas bort och stängsel har börjat uppföras. Den rikliga gullstånds-förekomsten kommer i huvudsak att hägnas från. Alla röjningsrester eldas på lämplig plats eller föres bort från naturreservatet.

Det som återstår från den militära epoken bibehålles, innebärande att grindstolparna repareras. De grindar med Vendes emblem, som togs ner i samband med rivning av byggnader intill bör letas fram och sättas upp.

Underhållsåtgärder

Död ved får inte avlägsnas ur skogen, men kan flyttas åt sidan om stigar eller vägar blockeras. I delområde 2b skall årlig hävd genom slåtter med efterbete ske och inom delar av 2c skall årlig hävd genom bete ske.

Viss utglesning av trädskiktet kan erfordras för att skapa ljusluckor och bibehålla livskraftiga hasselbuskage. Röjnings- och avverkningsrester eldas på lämplig plats eller forslas bort från reservatsområdet. Stockar och grövre grenar lämnas kvar.



högt betestryck kan uppnås i de öppna gräsmarkerna skall betesputsning ske. Vid behov ska träd- och busk uppslag röjas bort.

Skötselområde 4: Ödetomten

Beskrivning

Areal: ca 0,9 ha. *Gammal gårdstomt.*

På en kulle strax söder om Norra Lingenäset ligger en gammal igenväxande gårdstomt med äldre trädgårdskaraktär. Här finns kvarstående fruktträd, bl a apel, surkörsbär, krikon, plummon och päron, samt äldre trädgårdsväxter, som akleja, pion, pärlhyacint, påsklilja, tulpan och daglilja bevarade. Mitt på gårdsplanen finns en hamlad ask. Gårdskullen är en populärt utflyktsmål med en äldre grillplats. Det finns även bikupor uppställda inom området.

Mål

Området bör öppnas upp och ges karaktären av en äldre, något vildvuxen trädgård, med några öppna aktivitetsytor, men slutliga mål för skötseln av området bör inte sättas upp förrän en noggrannare inventering av växt- och djurlivet har gjorts. En flerhundraårig "sparbanksek" får fortsätta utvecklas och ytterligare vidkroniga träd frihuggs successivt och ges möjlighet att utvecklas.

Istandsättningsåtgärder

En särskild inventering och utredning av områdets växt- och djurliv, med särskild tonvikt på trädgårdsväxterna och insektslivet, bör genomföras. Begränsade istandsättningsåtgärder har utförts genom borthuggning av sly och uppväxande småträd inom och i anslutning till gårdstomten. Utsiktspunkt mot Fredriksdalsviken i norr har öppnats upp. Bikuporna bör flyttas ut ur, eller till en mer perifer del av, området.

Underhållsåtgärder

Begränsade underhållsåtgärder i avvaktan på resultatet av inventering och utredning. Busk- och träd uppslag i anslutning till den äldre vidkroniga träd hålls regelbundet efter.

Skötselområde 5: Gräsmarkerna i norr

Beskrivning

Areal: ca 84 ha, varav delområde:

5a: ca 18 ha. *Gödselpåverkad tuvtåteläng, 5.2.3.1.*

5b: ca 6 ha. *Gödselpåverkad tuvtåteläng, 5.2.3.1.*



Mål

Öppna välhävdade gräsmarker, som i delområde 5a hävdas genom slåtter med efterbete, i delområde 5b enbart slåtter, i delområde 5c och d bete. De flesta trädningarna kan bevaras i nuvarande skick för att skapa omväxling i landskapet och ge utrymme för djurarter knutna till de olika trädslagen. Målet är även att inom delar av skötselområdet skapa livsrum för den gulhuvade hagtornsbrokmalen genom att spara stora solitära hagtornsbuskage och tillåta viss igenväxningssuccession (5e). Kvalitetsmålen bör inriktas på att:

- Bevara och utveckla den höga artrikedom och arttäthet inom området, som är karaktäristiskt för välhävdade vegetationstyper i äldre betes- och slåttermarker utmed nedre Helgeåns lopp. Exempel är betes- och slåttermarker av tuvtåtel- eller rödventyp.
- Bevara och utveckla förekomsten av de arter som är representativa för växtsamhällen i välhävdade betes- och slåttermarker längs nedre Helgeåns vattensystem. Exempel på arter som indikerar god betes- eller slåtterhävd är gullviva, vildlin, jordtistel och knippfryle.
- Bevara och utveckla förutsättningarna för hävdberoende växt- och djurarter som är hotade eller sällsynta i landet och som långsiktigt ska kunna föryngras i området, t ex luden johannesört, luktsmåborre, storspov och gulhuvad hagtornsbrokmal.

Ett av syftena är att bevara de kulturella landskapselement som finns i området i form av vissa militära lämningar samt en äldre stenmur och en mangelgrav.

Istandsättningsåtgärder

Hagtornsbuskage i olika åldrar förekommer talrikt inom stora delar av området. Generellt gäller att flertalet av dessa successivt tas bort genom röjning, betesputsning eller uppräckning (med rötterna). Hagtornen bör röjas selektivt i delområde 5e, så att solitära och grupper med hagtornsbuskage sparas, för att skapa förutsättningar för den gulhuvade hagtornsbrokmalen att sprida sig hit.

Inom delområde 5a skall gräsytor omedelbart söder om den öst-västliga vägen stängslas av för att möjliggöra hävd genom slåtter med efterbete inom en lämpligt stor yta. Vid framtagande av slåtterytor bör den slåtter som ägde rum under militärtiden vara vägleddande.

Inga istandsättningsåtgärder krävs i delområde 5b.

Alla röjnings- och avverkningsrester eldas upp på lämplig plats eller föras bort från naturreservatet.

Jordhögarna och jordvallarna i delområde 5a, 5c och 5d tas successivt bort och utnyttjas lämpligen vid igenfyllning av icke önskvärda diken och körspår efter stridsvagnar inom och utanför reservatsområdet.



Öster om ädellövskogen leder ett fuktstråk in i betesmarken. Ett större dike avvattnar detta område och vid mynningen ut i sjön finns grova, delvis kullfallna pilar. Här har guldlockmossa noterats. Kring detta område återkommer den al-, ek- och askdominerade skogen, som övergår i ett mindre björkparti mot de öppna markerna i söder. Österut, i en gammal sidvallsäng, tar successivt ett videbestånd med inslag av björk, asp och ek, över, som längst i öster övergår i en al- och björkdominerad dunge. De östra delarna av skötselområdet ingår i en större betesfälla.

Rester från den militära tiden utgöres av närstridsbanor för k-pist och anlagda körstråk genom sankare partier, idag värdefulla promenadstråk.

Mål

En lundartad ädellövskog och strandskogar med god tillgång på död ved, naturligt präglade av nedre Helgeåns årliga vattenståndsförändringar. Kvalitetsmålen bör inriktas på att:

- bevara och vidareutveckla ett ädellövskogs- och strandskogsområde med naturskogs-karaktär och ett rikt växt-, svamp- och djurliv.
- bevara och utveckla förutsättningarna för områdets växt- och djurarter som rödlistade och som långsiktigt ska kunna föryngra sig i området, t ex gullstånds, mindre hackspett och områdets hotklassade svampar.

Istandsättningsåtgärder

En begränsad frihuggnings av några större ekar och hasselbuketter utföres. I delområde 6d kan viss avverkning av främst al ske för att skapa en mer hagmarksartad björkdunge i anslutning till de öppna gräsmarkerna. I det sydligaste partiet av delområde 6b, som ingår i betesfällan, röjs videbuskage bort för att skapa en öppnare gräsmark. I övrigt lämnas området för utveckling med intern dynamik.

Samtliga röjnings- och avverkningsrester eldas på lämplig plats eller forslas bort från reservatsområdet. Stockar och grövre grenar lämnas kvar.

För att fördröja avvattningen av fuktstråket kan ett dämme anläggas i diket som avvattnar de östra skogsbevuxna delarna av skötselområdet.

Underhållsåtgärder

Död ved får inte avlägsnas ur skogen, men kan flyttas åt sidan om stigar blockeras. Årlig hävd genom bete från maj till november i de delar av skötselområdet som ingår i betesfällan.

Begränsad utglesning av trädskiktet inom vissa delar för att skapa ljusluckor och gynna buskskiktet.



Markerna söder om vägen till Aludden har stått ohävdade en längre tid, men under 1997 återupptogs hävden genom bete med amkor. Omfattande restaureringsåtgärder, i form av buskröjning, har utförts i områdets västra och södra, centrala delar höst- och vintertid 1997/98 och framåt. I delar av strandängen har bearbetning av högvuxna gräs- och starrtuvor skett med en kraftig betesputs. Inom detta område finns det ovanliga halvgräset rävstarr.

Den sydöstra strandkanten domineras fortfarande av bladvass- och videvegetation, med visst inslag av öppna jättegroebevuxna ytor. Innanför detta område finns en smal, delvis öppen, älggräsdominerad gräsmark, där buskröjning och utglesning av trädskiktet skett.

De omfattande buskröjningarna har skapat stora öppna ytor ut mot sjön. Vegetationen domineras nu av jättegroe, vasstarr och bladvass. I de östra delarna av detta delområde finns en mindre damm, med bl a vide och vattenaloe, som vid högvatten står i direkt förbindelse med sjön genom ett dike. Dammen har använts vid övning av brobyggande och sprängning.

Vid Aludden finns ett inhägnat område med ett par byggnader som påverkar landskapsbilden negativt. Norr därom ligger en oinhägnad igenväxningsyta.

Mål

Skapa ett genom kreatursbete öppet och välhävdad strandängsområde mot Araslövssjön med inslag av enstaka träd och gles trädvegetation. Kvalitetsmålen bör inriktas på att:

- Utveckla en hög artrikedom och arttäthet inom området, karaktäristiskt för välhävdade vegetationstyper i äldre betesmarker utmed nedre Helgeåns lopp. Exempel är betesmarker av tuvtäteltyp.

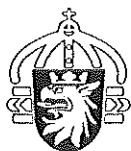
Istandsättningsåtgärder

Inom delområde 8b skall buskage och flertalet träd röjas bort. Större solitära träd lämnas orörda. Området ska sedan betas för att skapa en välhävdad strandäng.

I delområde 8c bör övervägas att ersätta taggtrådsstaketet kring dammen med en trägårdsgård el dyl. Dammen utformas för att optimera för amfibier och trollsländor. I övrigt krävs inga istandsättningsåtgärder inom delområdet.

Storlek på byggnad och inhägnad yta inom delområde 8b bör minskas och anpassas till bidrottningsverksamhetens behov. Huvuddelen av den hårdgjorda ytan inom inhägnaden tas bort och delar av det markområde som inte bidrottningsverksamheten utnyttjar införlivas med övriga delar av betesfällan i skötselområdet. Om den mindre elcentralen som finns i delområdet måste finnas kvar, bör den döljas bakom en buskageplantering.

Röjnings- och avverkningsrester eldas på lämplig plats eller avlägsnas ur naturreservatet. Mindre högar för småkryp och snok lämnas kvar.



Skötselområde 10: Gräsmarkerna norr om Näsby gård

Beskrivning

Areal: ca 13,8 ha, varav delområde:

10a: ca 10,0 ha. *Tuvtåteläng*, 5.2.3.1, med övergångar mot *högörtsäng*, 5.2.3.2 och inslag av *rödvenäng*, 5.2.2.2.

10b: ca 3,8 ha. *Tuvtåteläng*, 5.2.3.1, med inslag av *rödvenäng*, 5.2.2.2.

Norr om Näsby gårds parkskog tar en öppen, frisk- och tuvtåteläng vid. I fuktigare delar dominerar älggräs, medan en mer utpräglad torrängsflora finns i högre belägna partier. I söder, där marken i vissa delar närmast har ruderatmarkskaraktär, har den hotklassade småfjärilen backmalmätare påträffats. I gränsen mot skogen i väster har den ovanliga luddstarran och den hotade luktsmåborren noterats. Delar av området har hävdats genom slåtter även i sen tid under den militära epoken, men troligen inte kontinuerligt. Hävdgynnade arter som krissla, ängsskära, sommarfibbla, prästkrage och rödklint förekommer i området. I söder finns ett par granar samt en dunge med pil, björk, al och vide, medan träd- och buskslaget i norr är relativt stort, med ett flertal arter som ek, björk, tall, al, vide och hagtorn. I norra delen av området har beteshävd påbörjats och längre söderut har slåtter återupptagits.

Öster om vägen finns en större slåttermark, som sträcker sig utanför reservatsområdet in i den tilltänkta buffertzonen till reservatet och riksintresseområdet. Ängen uppvisar svaga spår av gödselpåverkan, men har ändå en relativt artrik flora. Den hotklassade och EU-prioriterade kornknarren har hörts i slåtterängen under ett antal år under 1990-talet. Häckning har inte fastställts.

Från den militära epoken finns i södra delen av delområde 10a grävda värn som använts som motståndsnästen sedan 1950-talet. Dessa bör bibehållas, men kräver ingen speciell skötsel.

Mål

Skapa välhävda slåtter- och betesmarker inom större delen av delområde 10a och lämna övriga delar för bibehållande av en gräs-, högört- och busksuccession, samt bevara och vidareutveckla slåttermarken inom delområde 10b. I de hävdade delarna bör kvalitetsmålen inriktas på att:

- Bevara och vidareutveckla artrikedomen och arttätheten inom området, karaktäristiskt för välhävda vegetationstyper i äldre betes- och slåttermarker utmed nedre Helgeåns lopp. Exempel är marker av tuvtåtel- eller rödventyp.
- Bevara och utveckla förekomsten av de arter som är representativa för växtsamhällen i välhävda betes- och slåttermarker längs nedre Helgeåns vattensystem. Exempel på arter som indikerar god betes- eller slåtterhävd är gullviva, prästkrage, ängsbräsmå och luddstarr.



Huvuddelen av parkskogen omfattas av ett arrendeavtal mellan Kristianstads kommun och Aktiebolaget Kristianstadsbyggen (ABK) som reglerar skötsel och nyttjande av parken. Bl a anges att arrendeområdet skall skötas enligt förslag till åtgärder och skötsel redovisade av Ekologgruppen i Landskrona HB, februari 1996 (bilaga till avtal om lägenhetsarrende, daterat 1996-11-05). Detta innebär att området närmast gården efter detaljerad avgränsning kan återställas till det ursprungliga utseendet och att de områden som inte återskapas till park eller trädgård får utvecklas fritt.

Mål

Parkområdet närmast Näsby gård kan återställas till ursprunglig utseende. För övriga delar gäller målet naturskogsartad ädellövskog eller, i blötare delar, strandskog, av stor betydelse för flera växt- och djurarter, t ex trollfladdermus och mindre hackspett. Återställa den delvis igenfyllda dammen till ett småvatten attraktivt för bl a groddjur.

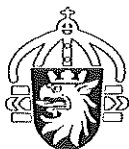
Dessutom bör de äldre kulturella landskapselement som finns i parkskogen i form av vat-
tengravar bevaras.

Istandsättningsåtgärder

Inom ramen för gällande arrendeavtal mellan Kristianstads kommun och ABK kommer parken närmast Näsby gård att restaureras av ABK. En preliminär avgränsning av den del som skall restaureras sträcker sig från nordvästra hörnet av ABK:s fastighet, kring lindallén och dammarna åt nordost och sträcker sig österut till vägen mellan Näsby gård och Lingenäsen. Innan restaureringsarbetet påbörjas skall en detaljerad undersökning göras som skall ligga till för avgränsningen. Till grund för skötseln kommer att ligga det förslag till skötsel och åtgärder som redovisats av Ekologgruppen i Landskrona HB 1996, tillsammans med en mer detaljerad åtgärds- och skötselplan som i enlighet med gällande arrendeöverenskommelse mellan Kristianstads kommun och ABK tas fram. I samband med att ovannämnda avgränsning göres och en detaljerad åtgärds- och skötselplan tas fram är det angeläget att klargöra konsekvenserna för områdets djurliv.

I övrigt gäller att skogen lämnas för utveckling med intern dynamik, utom i norr där ett par granar bör avverkas. Avverkningmaterialet bortföres från det föreslagna naturreservatet. För att skapa sjöutsikt kan viss utglesning av träden väster om gården ske. I samma syfte kan buskvegetationen på det utfyllda området som arrenderas av ABK, nordväst om Näsby gård, successivt hållas efter.

Den delvis igenfyllda dammen i skötselområdets sydvästra del bör restaureras, då den kan bli ett viktigt småvatten för djurlivet. För att gynna områdets trollfladdermöss bör fladdermusholkar sättas upp i grupper i parkskogen.



bibehålls ut mot sjön. Inom delområde 12 får begränsad utglesning av buskskiktet ske i syfte att bibehålla utsikt över sjön från området i anslutning till Näsby gård. Död ved får inte avlägsnas ur området, men kan flyttas åt sidan om stigar eller båtuppläggningsplatsen blockeras. Extensivt bete inom inhägnad del nedanför vägen. Betesintensitet och betestidpunkt får preciseras efterhand som erfarenheter vinnes.

Skötselområde 13: Gräsmarkerna söder om Näsby gård

Beskrivning

Areal: ca 11,4 ha, varav delområde:

13a: ca 9,5 ha. *Högörtsäng*, 5.2.3.2, med inslag av *tuvtåteläng*, 5.2.3.1 och *högstarräng*, 5.2.3.6.

13b: ca 1,9 ha. *Högörtsäng*, 5.2.3.2.

Söder om Näsby gård ner mot Västra fäladen finns en älggräs-, tuvtåtel-, ängskavle- och hundkexdominerad gräsmark som stått ohävdad en längre tid. Hagtorns- och videbuska- ge står bitvis tätt i området. Längst i söder finns en mer utpräglad tuvtåteläng och ett fuktigare öppet parti som domineras av jättegröe. I de sydöstra delarna har den rödlistade växtarten nässelsnärja påträffats.

Mellan vägen och skjutbanorna sker fårbeta och här har nyligen en stor del av hagorns- buskagen röjts bort.

Inom området finns lämningar och spår från den militära epoken, såsom ett handgranatsbå i betong från 1930-talet, ett par mindre inskjutningsvallar, en skeetbana för lerduveskytte samt en husgrund.

Området berörs även av några diken.

Mål

Bevara ett område med en gräs-, högört- och busksuccession, av stor betydelse för många djurarter. Ge möjlighet att återskapa en välhävdad slåttermark inom delområde 13b.

Genom uppförande av kreatursstängsel möjliggöra extensivt bete i syfte att bibehålla nuvarande igenväxningssuccession inom delar av området.

Genom den rika förekomsten på olika naturtyper, från terrestra till limniska, inom och i anslutning till skötselområdet och den goda tillgängligheten skall området också fungera som verksamhetsområde för teoretiskt och praktiskt inriktad undervisning på olika nivåer, från naturskoleverksamhet till praktiskt inriktad naturvårdsundervisning på högskolenivå.



mot ån och Araslövssjön har restaureringsåtgärder igångsatts. Inom den östligaste delen av Västra fäladen återupptogs hävden under 1999. Bete sker i huvudsak med nötboskap. Norr om vägen sker inom vissa delar bete med får.

De öppna gräsmarkerna domineras av tuvtåteläng med bl a tuvtåtel, ängskavle, ängsbräsmå, maskrosor, daggkåpor, rödklint och gåsört. Torrare partier, delvis präglade av prästkragar och brudbröd, finns mosaikartat insprängda.

Vid ekdungen och öster därom finns en mer utpräglade torrängspartier med riklig förekomst av den rödlistade luddfingerörten samt andra arter som backsmultron, rödkämpar, vildlin, småfingerört, jordtistel, mandelblomma, darrgräs, älvväxing, ängshavre och raklost. På friskare mark har även den ovanliga luddstarren påträffats.

Längst i nordost finns en av naturreservatets botaniskt mest intressanta ytor, en kalkpåverkad torräng, med det mycket sällsynta gräset fin tofsäxing och stora bestånd av den likaledes hotklassade luddfingerörten.

I fuktigare delar tar en jättegödominerad högstarrvegetation över och i strandzonen mot Helgeån har den hotklassade krypflokan påträffats. I nordväst präglas gräsmarkerna av stora solitära hagtorsbuskage och här har den hotade småfjärilen gulhuvad hagtorsbrokmal sitt starkaste fäste i Sverige. Öster om detta område finns en ohävdad, igenväxande gräsmark.

Mot Araslövssjön hindras utsikten av ett stort igenväxningsområde med täta videsnår, högstarrvegetation och bladvassar. Vid ett fågeltorn i väster finns en lövdunge med bl a al, ek, ask och björk och ett igenväxande hagtorsområde. På en udde strax norr därom står ett mer utpräglat strandalsparti.

I de sydöstra delen finns några byggnader som hör samman med områdets kommunala vattentäkter. I detta område finns även ett större dike mot banvallen i söder, ett relativt nyöppnat dike som avvattnar en aldunge (skötselområde 15c), några brunnar, två broar, en mindre stenmursrest, en jordvall och ett par jordhögar.

Inom området finns lämningar och spår från den militära epoken såsom ett handgranatsbås i betong från 1930-talet och närstridsbanor för k-pist från 1970-talet samt markfästet efter ett bevakningstorn från 1980-talet. Inom skötselområdet finns ett område där granatkastarverksamhet förekommit och där militären inte kan garantera att det på djup större än en halv meter är fritt från blindgångare. Se bilaga 2, karta 9.

Mål

Skapa en öppen välhävdad betesmark, där möjlighet finns att även etablera slåtterytor



Underhållsåtgärder

Årlig hävd genom bete från maj till november i betesmarkerna. Om ett tillräckligt högt betestryck inte kan uppnås skall betesputsning ske, men betraktas som extraordinär åtgärd som så långt möjligt bör undvikas. Inom delområde 14e skall den slagna vegetationen bortföras från naturreservatet. I den mån det bedöms lämpligt ur naturvårdssynpunkt eller ur betesstyrningssynpunkt kan slåtterytor med efterbete etableras. Slåtter av dessa bör ske under andra halvan av juli eller första halvan av augusti. Höet ska fraktas bort från det föreslagna området. Lokalen för krypfloka ska hållas fri från vass och annan högvuxen vegetation.

Inom delområde 14e skall, för att gynna växternas frösättning, betessläpp ske omkring den 20 juli.

Vid behov ska träd- och busk uppslag röjas bort, men selektivt inom den gulhuvade hagtorsbrokmalens områden.

Skötselområde 15: Västra fäladens planterade träddungar

Beskrivning

Areal: ca 6,3 ha, varav delområde:

15a: ca 1,4 ha. *Ekdunge*.

15b: ca 0,6 ha. *Bergtalldunge*.

15c: ca 3,7 ha. *Sumpalskog av örttyp, 2.2.4.3*

15d: ca 0,6 ha. *Lärkdunge*.

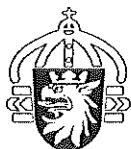
Under den militära epoken planterades flera träddungar, med bl a ek, bergtall, klibbal och lärk, på Västra fäladen. I ek- och talldungarna är inslaget av äkta fläder påtagligt och gran kringgärdar eller har kringgärdat såväl ek- som lärkdungen. Klibbalskogen är planterad på en gammal sidvallsäng, men dräneras för närvarande av ett dike åt väster. I klibbalskogen har bl a långsvingel påträffats.

Mål

Träddungar som bryter av och skapar omväxling i det för övrigt öppna landskapet. Lövträden bör tillåtas uppnå hög ålder och förutsättningar för återväxt skall skapas. Efter initiala åtgärder lämnas aldungen för utveckling med intern dynamik. I övriga träddungar utförs endast begränsade naturvårdsinriktade skötselåtgärder.

Istandsättningsåtgärder

En försiktig gallring bör ske bland ekarna. I delområde 15b bör bergtallarna successivt avverkas och ersättas med lövträd. I delområde 15d avverkas granar och lärkträd, medan



4.1 Information

Beskrivning

Ingen finns information finns uppsatt inom det föreslagna naturreservatet.

Åtgärder

Länsstyrelsen tar fram allmän reservatsinformation om det planerade naturreservatet utformad på svenska, engelska och tyska. Den placeras på sex befintliga och tre nyttillverkade takförsedda skyltställ.

Länsstyrelsens grundinformation i takförsatt skyltställ (se bilaga 2, karta 10)

1. Norra Lingenäsets parkering.
2. Nordöstra infarten till reservatet mot N.Lingenäset, vid Tvedegårdsvägen
3. Ca 800 m söder om N. Lingenäset, där cykelvägen från Näsby gård ansluter till bilvägen mot N. Lingenäset.
4. Strax norr om Näsby gård, där cykelvägen mot N. Lingenäset börjar.
5. Näsby gård, på plats som anvisas av AB Kristianstadsbyggen
6. Vid bilparkeringen till Lerduvedungen, ca 800 m söder om Näsby
7. Där cykelvägen i sydost ansluter till Stridsvagnsvägen, strax söder om Högscholan.
8. Reservatsgränsen vid markvägen till vattenborrhorna strax norr om järnvägen i sydost.
9. Vid gångstigen i sydväst, som går under järnvägsbron vid Helge å.

Fördjupad information:

Ekomuseum Kristianstads Vattenrike fördjupar successivt informationen om de olika områdenas natur- och kulturhistoria, växt- och djurliv samt spridda anläggningar eller spår i terrängen (t ex vinbergssnäckorna i Södra Lingenäset, gamla "tvättplatsen", isblockshämtning, lämningar efter militärepok, ödetomten i norr, stenmurar, vattengravarna i den gamla parkanläggningen). Informationen placeras på lämpliga platser inom det föreslagna naturreservatet.

Tillfälliga skyltar som informerar om pågående skötselåtgärder kan sättas upp efter samråd med reservatsförvaltaren.

En informationsfolder om naturreservatet trycks upp. Den ska innehålla information om naturreservatets naturvärden, historia, markerade stigar och andra anordningar för friluftslivet samt de föreskrifter som gäller för allmänheten. Texten ska även utformas på engelska och tyska.

Underhållsåtgärder

Skyltarna ses över regelmässigt och underhålls vid behov.



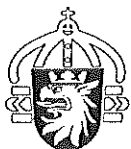
parkeringsplatsen vid Näsby gård kommer att bli, kan eventuellt vissa justeringar av detta vägstråk behöva göras.

- Det andra vägstråket i norr, från Stridsvagnsvägen till Norra Lingenäset förbättras så att bussar kan komma fram. Framtida fordonstäthet får avgöra om det behöver göras några mötesplatser.

Naturnära stigar

Man bör eftersträva att besökande kan välja att gå längre eller kortare rundor i det föreslagna naturreservatet, beroende på den tid man har att tillgå samt eventuellt beroende av vilket vattenstånd som råder. Alla stigstråk kommer kanske inte att vara tillgängliga vid alla tidpunkter på året. Delar av stigsystemet bör även vara förlagt så man inte behöver gå bland betesdjur. Vid Norra Lingenäset bör stigen ut till informationstornet handikappanpassas.

- En strandnära kreatursfri (som inte går genom beteshage) stig leder genom området från Norra Lingenäset i norr till Aludden en bit nordväst om Näsby gård. Spänger har relativt nyligen utförts över blötare partier och en upprustning av stigytan har skett sommaren 2002. Stigen bör kompletteras med en strandnära sträcka mellan Aludden och Näsby gård längre söderut och skulle sedan kunna ansluta till Isterenäset söder om järnvägen.
- Handikappanpassad stig vid Norra Lingenäset. Hela eller delar av denna stigrunda kan göras tillgänglig via rullstol, med startpunkt från bilparkeringen vid N. Lingenäset. Det nya tornet som bör byggas vid gamla tornplatsen bör göras handikappanpassat och dit skall man åtminstone kunna nå med rullstol.
- Rundslinga via betesmarken mellan Aludden och Norra Lingenäset. Denna stigsträckning görs för att man först skall kunna gå från Norra Lingenäset via Södra Lingenäset till Aludden längs sjön och sedan på betesmarken tillbaka till Norra Lingenäset. Man får här en omväxlande rundslinga.
- Rundslinga via parken vid Näsby gård norrut. Om man först går längs den strandnära stigen norrut från Näsby gård kan man strax söder om Aludden svänga åt sydöst för att sedan komma ut på gamla vägen mellan Näsby gård och Norra Lingenäset. Slutligen kan man ta sig tillbaka till Näsby gård genom parken.
- Rundslinga via gamla skjutbaneområdet söder om Näsby gård. Från Näsby gård kan man först gå till Lerduvedungen och tornet här. Man fortsätter åt sydost mot Västra fäladsmarken och Talldungen. Från Talldungen tar man av åt nordost upp genom gamla skjutbaneområdet tillbaka till Näsby gård.
- Stig mellan Ekbacken vid Västra fäladen och vidare till Isterenäset. Sommartid när det oftast är lågvatten kan man ta sig gående från Ekbacken i norr genom betesmarken och via de två broarna strax norr om järnvägen på betesmarken, för att sedan fortsätta västerut fram till och sedan under järnvägsbron som går över Helge å. När man sedan kommit söder om järnvägen på Isterenäset är det lätt att ta sig till Lillö borgruin och fortsätta Linnérundan till stan.



Underhållsåtgärder

Bil- gång- och cykelvägar, stigmarkeringar, övergångar, broar och fågeltorn underhålls årligen eller vid behov. Kommunen svarar för dessa anordningar.

4.4 Tältplats, grillplatser

Beskrivning

Det finns idag inga iordningställda tältplatser inom det föreslagna naturreservatet.

Endast en iordningställd grillplats finns. Denna grillplats, numera olämpligt placerad i ett buskage, finns vid ödetomten ca 100 meter sydost Norra Lingenäset.

Spontan grillning, ibland med upplagda stenar i ring runt eldstaden, förekommer på ett flertal ställen bl.a. vid Norra Lingenäset, Södra Lingenäset, udden norr om Näsby gård och på Franckes udde.

Åtgärder

Föreslagna åtgärder redovisas på bilaga 2, karta 10.

Tältplats för naturnära camping

- På den öppna gräsmarken omedelbart söder om Näsby gård kan en enklare tältplats för skolklasser etc iordningställas. Denna yta skall se ut som en traditionellt hävdad slåtteryta när den inte används som tältplats.

Platser för grillning

- Ödetomten. Platsen för grillning flyttas till ett lämpligare läge.
- Franckes udde. En plats för grillning kan anläggas här vid behov.

Övriga platser där rester av spontan eldning och grillning finns, städas upp. Skyltar med eldningsförbud får sättas upp vid behov, om spontan eldning fortsätter.

Underhållsåtgärder

Kommunen svarar för tillsyn och underhåll av dessa anordningar. Om önskemål angående dimensioneringen av anläggningarna blir större än vad som kan betraktas som normalt i ett reservat, får tillsyn, skötsel och underhåll fördelas på lämpligt sätt.

5.5 Fritidsfiske och båtar i Araslövssjön

Beskrivning

Araslövssjön ingår sedan 1994 i Nedre Helgeåns fiskevårdsområde, som bl a omfattar de nedersta 3,5 milen av Helgeån från Torsebro till utloppen i Hanöbukten. Araslövssjön används för fritidsfiske under hela året.



Soptunnor:

- P-plast vid Norra Lingenäset

Det framtida behovet får utvisa om soptunnor behöver placeras ut på fler ställen. Platser som i framtiden skulle kunna behöva soptunnor är t.ex. Ödetomten SÖ om N. Lingenäset, den eventuella grillplatsen på Frances udde och vid den eventuella P-plats i anslutning till Näsby gård.

Underhållsåtgärder

Sopkärl och toaletter töms och underhålls regelbundet av kommun.

4.6 Sammanfattning av tillgänglighetsanordningar för platser med förväntat, högt besöksantal.

En bruttoredovisning av anordningar för besökande redovisas på bilaga 2, karta 10.

Norra Lingenäset/ödetomten

- Denna plats kommer troligen att vara den mest besökta, efter Näsby gård, i det framtida reservatet. Området kan nås med bil, cykel och till fots.
- En stor parkeringsplats med plats för bilar och bussar finns.
- Takförsatt informationsstativ finns. Härifrån kommer många besökare att till fots ta sig ut i reservatet, varför detta kommer att vara en viktig "spårcentral" för de olika stigstråken.
- Ett handikappanpassat fågeltorn med rullstolsramp kan ersätta det gamla tornet.
- En handikappanpassad naturstig kan utföras från parkeringen till fågeltornet och eventuellt tillbaka som en kort rundslinga med en sydlig och sedan östlig sträckning genom skogen tillbaka till parkeringsplatsen.
- Plats för grillning samt några fika/lektyr underhålls vid den gamla ödetomten, ca 100 m söder om Norra Lingenäset.
- Toalett vid behov och soptunna vid parkeringen samt soptunna vid behov vid ödetomten.

Aludden

- Den naturnära stigen, söderut från Norra Lingenäset mot Näsby gård, passerar området och den norra stigrundslingan, över betesmarkerna mot Norra Lingenäset, stöter till här.
- Utblicken över de nyrestaureerade strandängarna från skogskanten med alarna och de stora ekarna samt askarna är tilltalande.
- Ett fågeltorn kan anläggas i skogskanten om behov finns i framtiden.

Udden ca 500 meter norr om Näsby gård

- Området kan nås till fots och med cykel.



jaktvårdsförening anges att jakten på sikt skall upphöra. I reservatsföreskrifterna anges att jakt på våtmarksfåglar inom reservatet inte skall få ske efter den 31 december 2003. Härefter skall endast skyddsjakt tillåtas.

I Araslövssjön finns ett antal privatägda fastigheter inom det föreslagna naturreservatet. På några av dem bedrivs viss jakt på sjöfågel. Jakten inom dessa områden avvecklas vid samma tidpunkt som på den kommunala marken.

Jakträttsinnehavare bör under jakttider informera allmänheten genom anslag uppsatta i området, lämpligen i anslutning till vägar och gångstigar som leder in i området.

Jakträttsinnehavare ska informeras när någon aktivitet planeras inom området som kan beröra jaktutövandet.

6. Utmärkning av reservatet

Utmärkning ska utföras av reservatsförvaltaren, eller denne som den sätter i sitt ställe, enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

7. Tillsyn

Reservatsförvaltaren, eller denne som den sätter i sitt ställe, svarar för regelbunden tillsyn av naturreservatet.

8. Dokumentation av utförda åtgärder

Reservatsförvaltaren, eller den som denne sätter i sitt ställe, skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange:

- Skötselområde
- Utförd åtgärd inom respektive skötsel- eller delområde
- År och månad för åtgärdens utförande
- Kostnader
- Finansiering
- Intäkter
- Eventuella noteringar om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom naturreservatet, t ex slitage och andra störningar p g a friluftslivet

Vad gäller skötselåtgärder styrda av skötselmålen ska den dokumentation som krävs anges i skötselavtalet.

All dokumentation ska utgöra underlag vid en eventuell revidering av skötselplanen.



Andra exempel på områden där skolor eller föreningar kan medverka är genom att ta ansvar för speciellt utvalda restaurerings- eller slåtterytor inom det föreslagna naturreservatet, samt eventuellt vid restaurering och uppföljning av småvatten.

Behov av inventeringar

I samband med att området dokumenterades bedömdes behovet av inventeringar i syfte att öka kunskapen om området. Förslag till inventeringar redovisas i tabell 3.

Tabell 3. Inventeringar som bör utföras inom naturreservatet

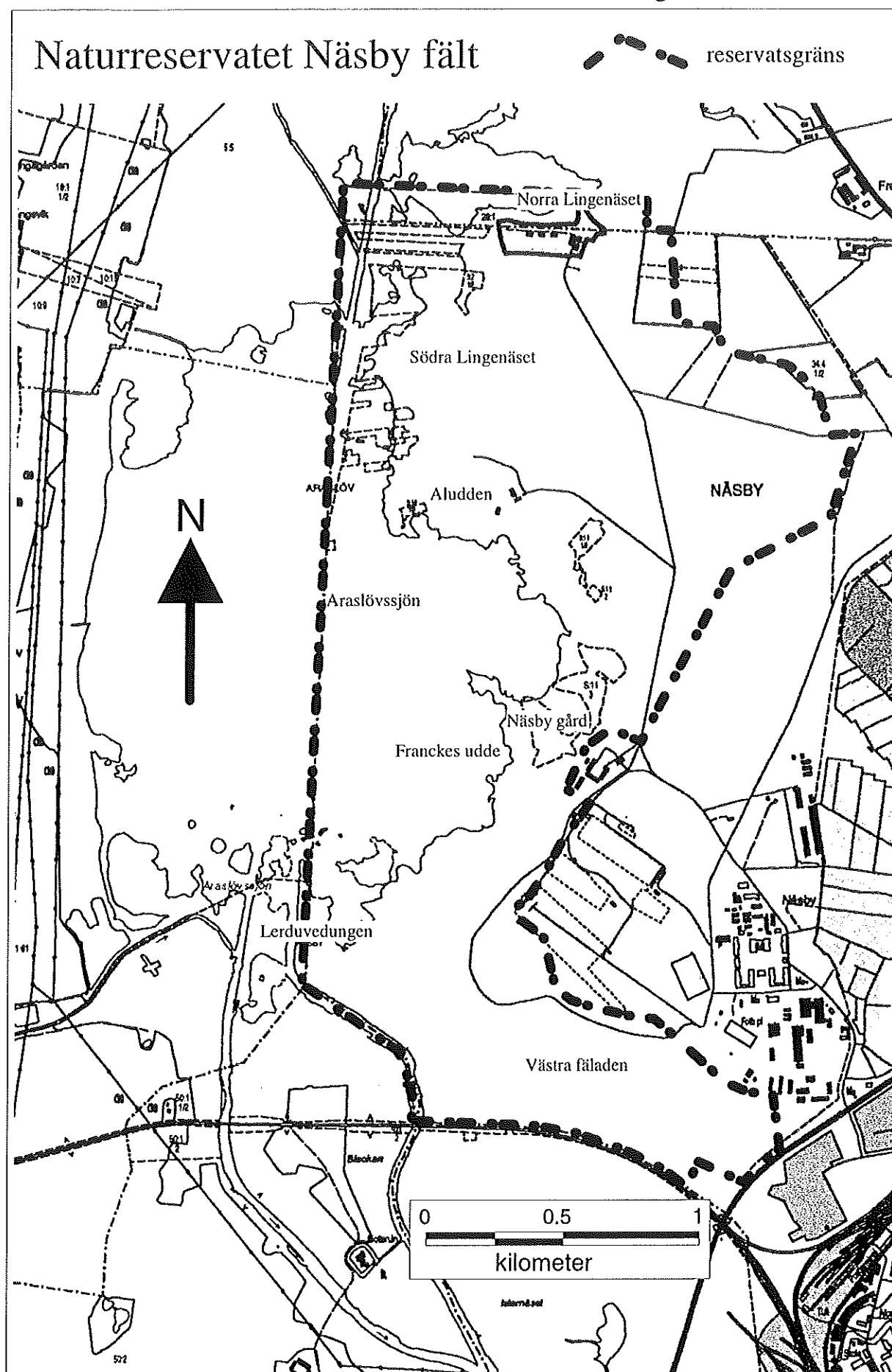
- Fördjupad florainventering med namngivning av växtsamhällen inför mätningar av skötselplanens kvalitetsmål.
- Undersökning av Araslövssjöns flora och fauna, med särskild tonvikt på vattenvegetationen.
- Fördjupad insektsinventering, med särskild tonvikt på backmalmätare inom delområdet 10a, insekter knutna till lövskogsmiljöer eller solitära träd, insektsfaunan vid ödetomten samt skalbaggar i allmänhet.
- Grod- och kräldjursinventering, med särskild tonvikt på stinkpadda och vattensalamandrar.
- Fördjupad inventering av svampar, med tonvikt dels på de artgrupper och dels på de delar av naturreservatet som är mindre kända idag.
- Moss- och lavfloran bör undersökas närmare då kunskaper om dessa i stort sett saknas.
- Fördjupad inventering av den gamla ödetomtens trädgårdsväxter och förslag till restaurering och skötsel av området.

10. Ekonomisk ansvarsfördelning

Ansaret för skötselåtgärder och ekonomiska åtaganden skall ske enligt följande:

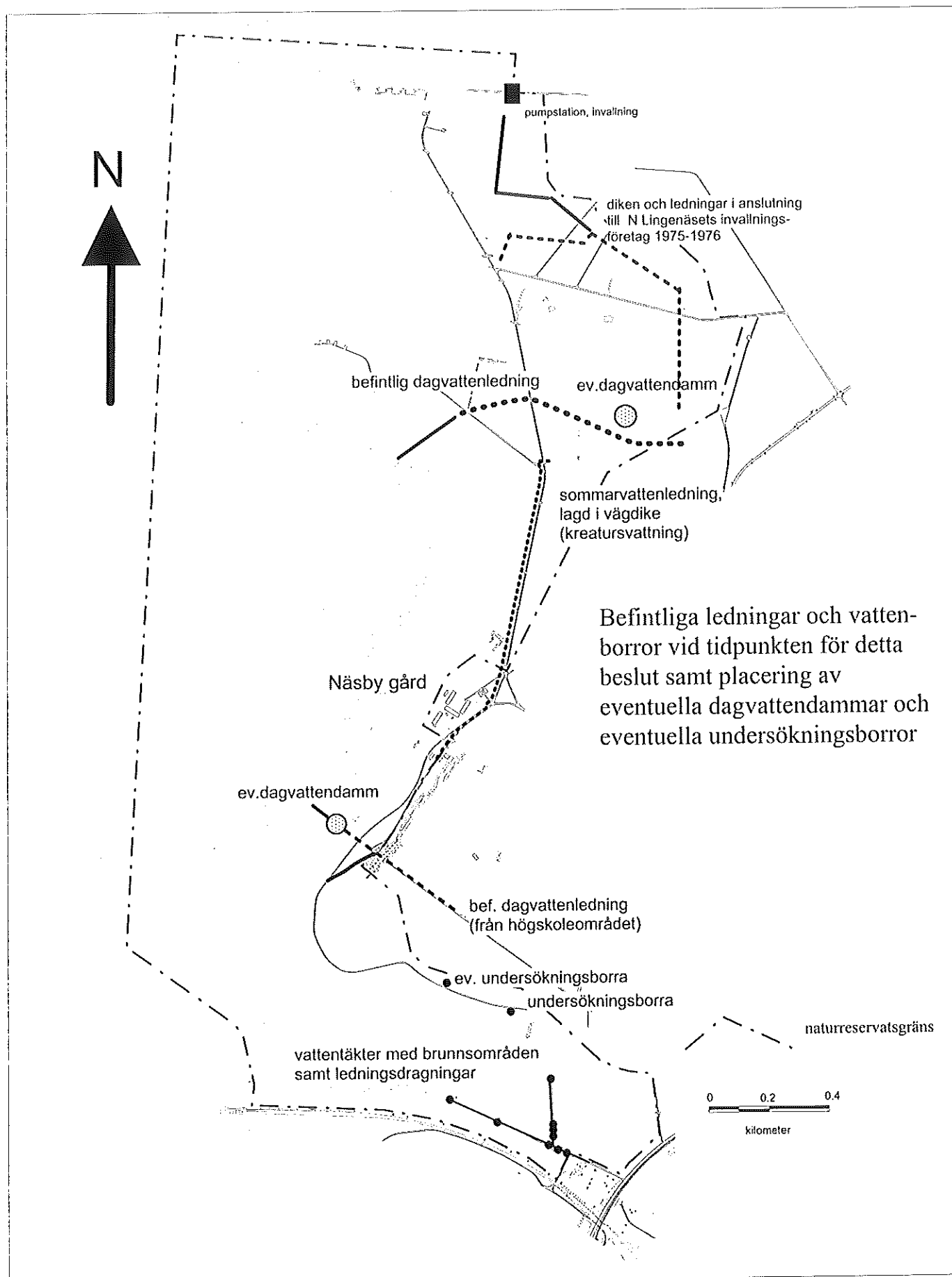
- a) Länsstyrelsen svarar för nödvändiga investeringar i gränsutmärkning, erforderlig skyltning och information om området. Kostnaderna för att genomföra ett eventuellt uppföljningsprogram för kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus skall åvila Länsstyrelsen.
- b) Reservatsförvaltaren (Kristianstads kommun), ansvarar för tillsyn av området.
- c) Kommunen svarar för anläggande och underhåll av stängselgenomgångar, gångstigar, parkeringsplats mm. Kommunen svarar också för uppställning, tömning och underhåll av soptunnor och toalett. Åtgärder för att bibehållande eller säkrande av den biologiska mångfalden i betes- och slåttermarkerna bör så långt möjligt finansieras inom ramen för EU:s miljöstödsprogram. Kommunen svarar också för skötselåtgärder för bevarande av naturvärden som går utöver de skötselvillkor som anges för miljöstöd. Finansiering av skötsel och underhåll sker i enlighet med överens-

Bilaga 1



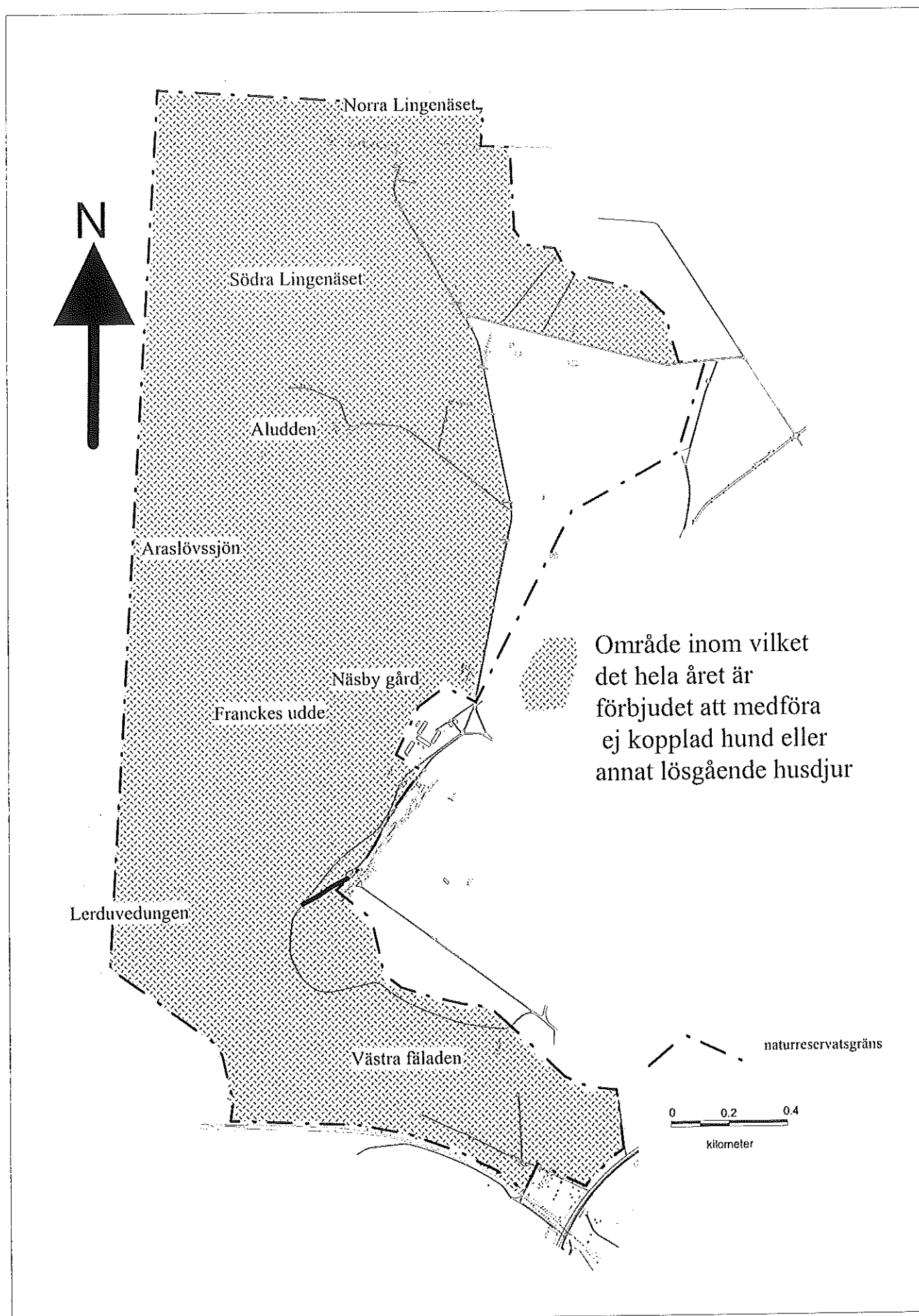
Naturreservatet Näsby fält

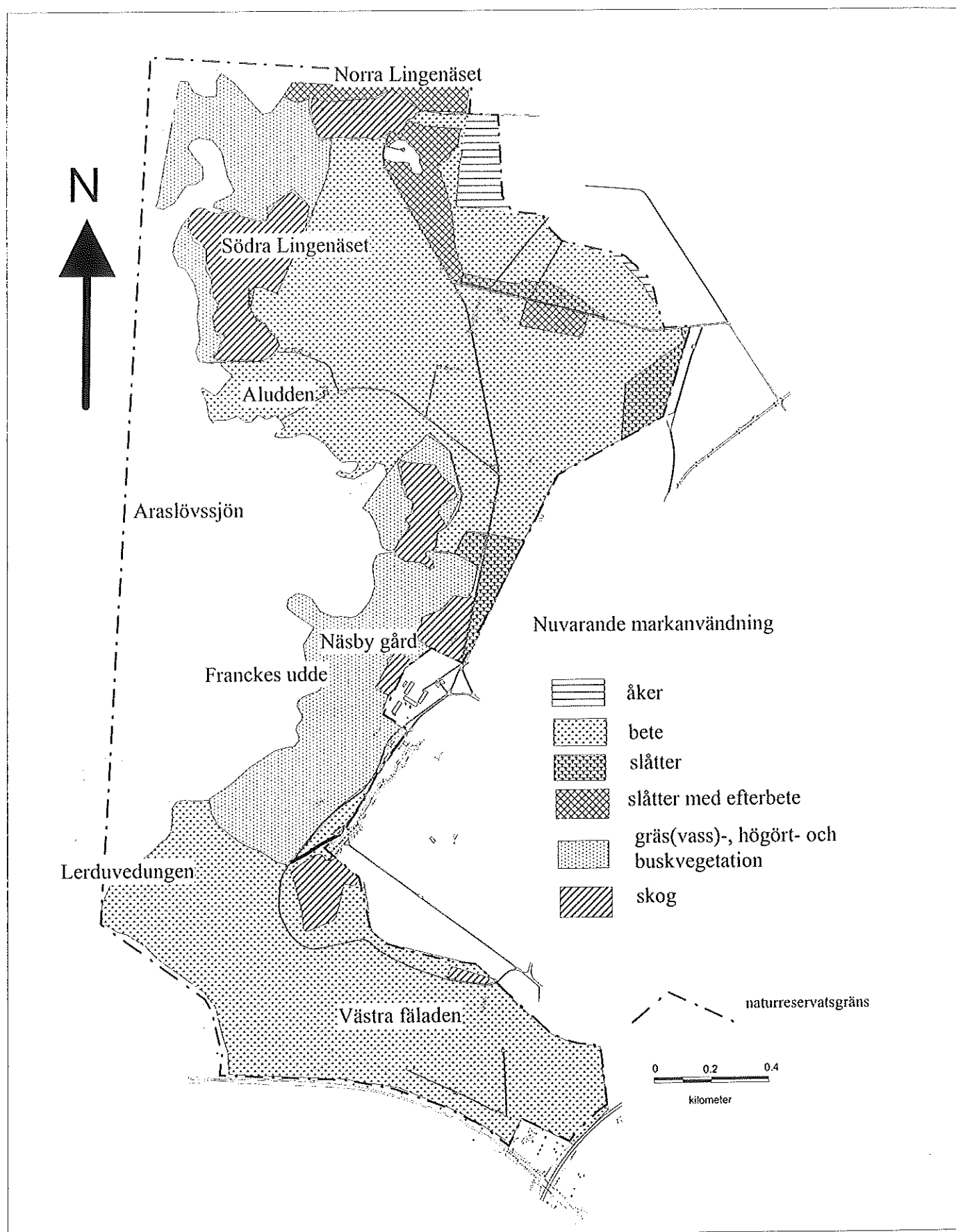
Bilaga 2, karta 2



Naturreservatet Näsby fält

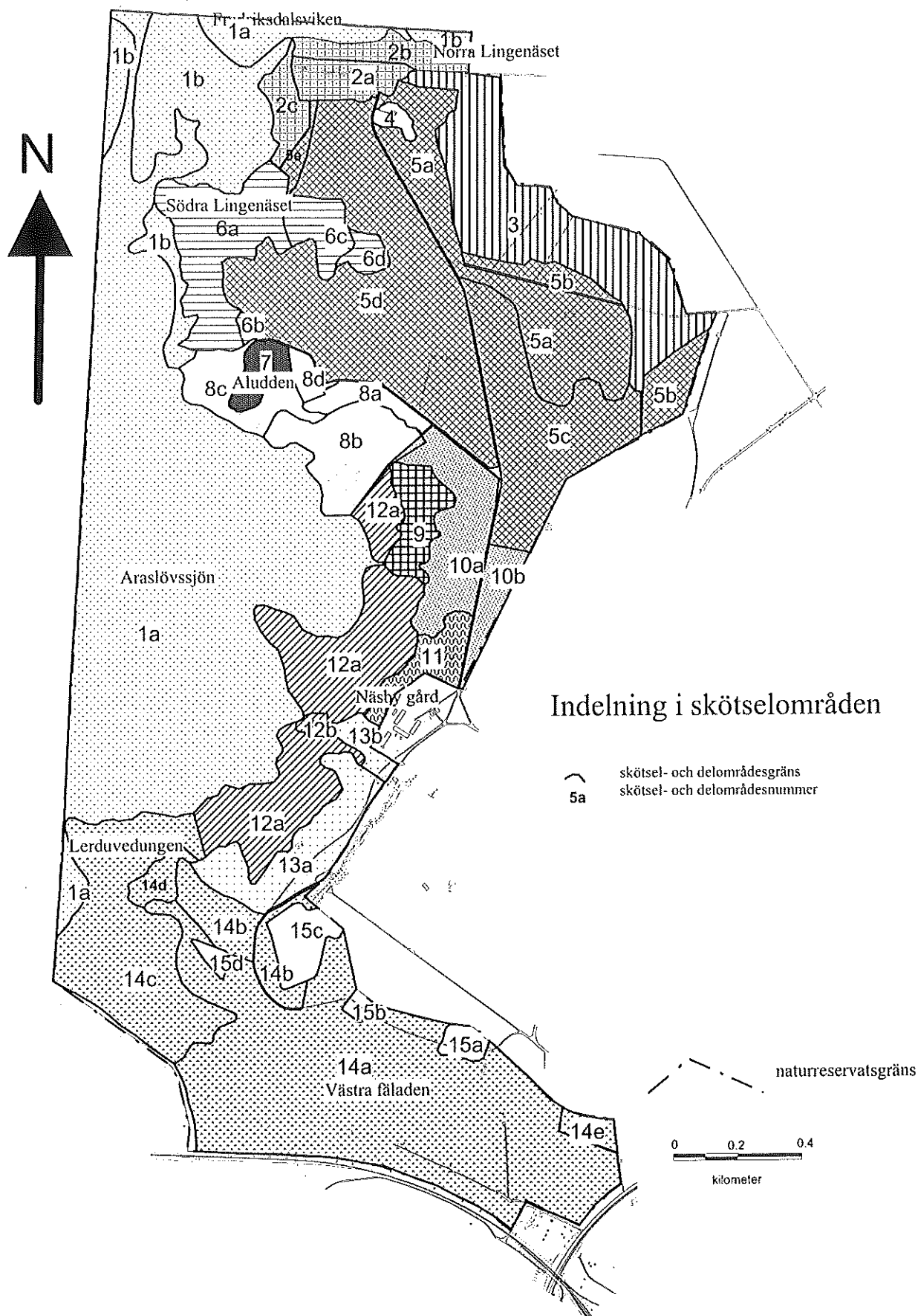
Bilaga 2, karta 4

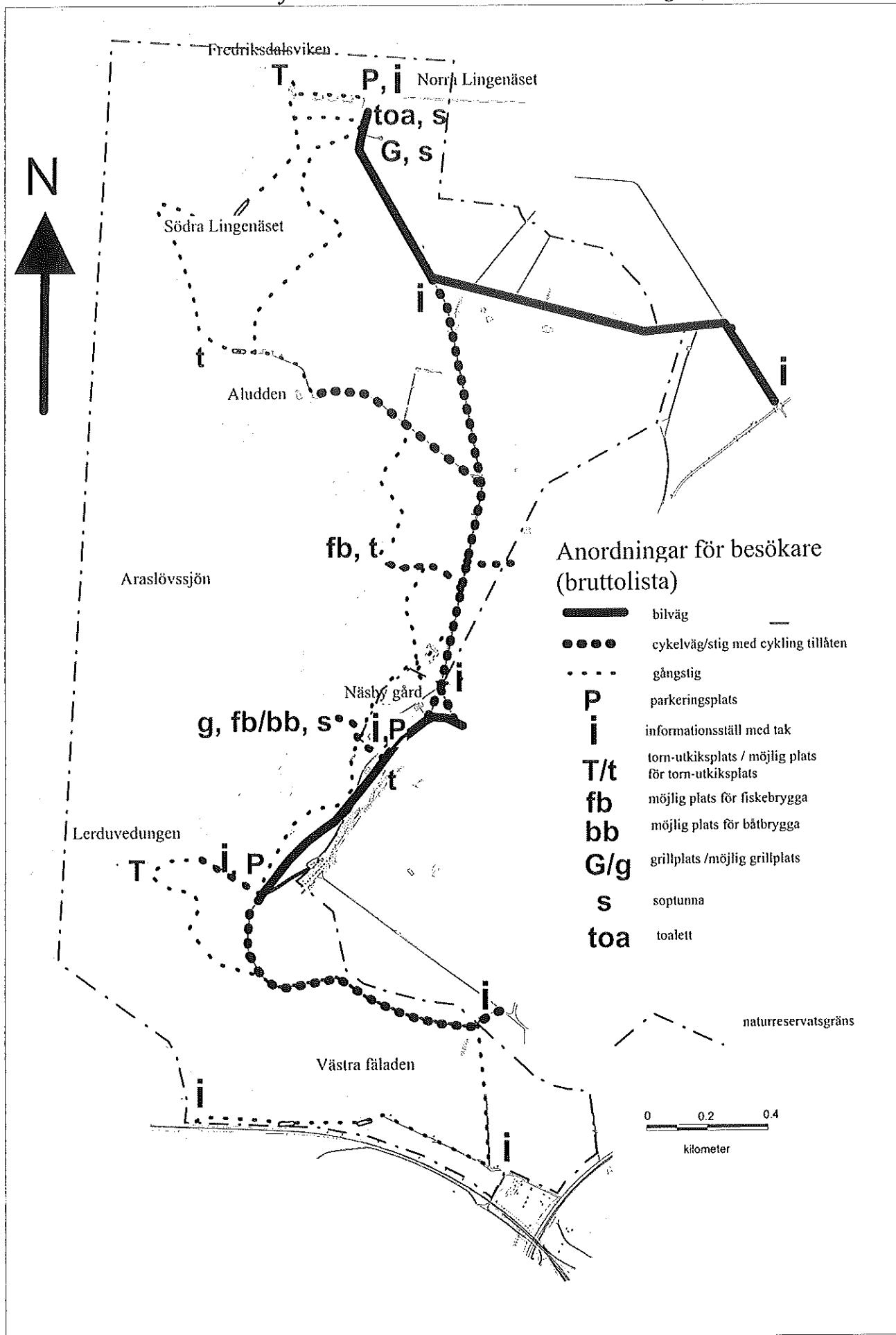




Naturreservatet Näsby fält

Bilaga 2, karta 8





	Fiskebryggor		
A	Franckes udde SV N gård	byggande av brygga	3
B	Franckes udde SV N gård	upptagn., nedlägg., oljning	
A	NV om N gård	byggande av brygga	3
B	NV om N gård	upptagn., nedlägg., oljning	3
	Grillplats		
A	Ödetomten i norr	restaurering av bef. grillplats, anordnande av bänkar etc	1
B	Ödetomten i norr	underhåll bänkar m m	
A	Franckes udde SV N gård	nyanläggande av grillplats	3
B	Franckes udde SV N gård	underhåll	
	Toalett		
A	N Lingenäsets P	utplacering, förankring	2
B	N Lingenäsets P	regelbunden tömning	
	Soptunnor		
A	N Lingenäsets P	utplacering, förankring	1
B	N Lingenäsets P	regelbunden tömning	
Naturvård - drift 1/istandsättning 2			1-2003, 2 inom 5 år, 3 inom 10 år
Istnds A / Drift B	Objekt/skötselområde	Åtgärd	Prioritet (Istnds)
B	1	Fortsatt klippning	
B	2	Beteshävd i delar av området, stängselunderhåll	
A	2	Reparation av grindstolpar	2
B	2	Utglesning av hasselbuskage	
B	2	Ammunitionsförråd, lyktstolpar	
B	3	Beteshävd, stängselunderhåll, slätter	
A	3	Buskröjning för utökat bete	3
A	3	Omföring av åker till slättermark med efterbete	2
A	4	Utredning betr. restaur. av gamla trädgården	3
B	5	Successiv röjning av hagtorsbuskage	1
A	5	Jordvall o jordhögar	3
B	5	Underhåll av handgranatbås	
B	5	Hävd genom bete och slätter, stängselunderhåll	
A	8	Fortsatt röjning av videbuskage mot sjön, vassbearbetn.	2
A	8	Trädgårdsgård kring damm	2
A	8	Minska yta på byggnad och inhägnad, ta bort hårdgjord yta vid bidrottningklubben	3
B	8	Hävd genom bete, stängselunderhåll	
B	8	Utsättning/underhåll av sjöstängel	
A	9	Avverkning av granparti	3
A	9	Avstädnig, militär övningsplats	2
B	10	Hävd genom bete och slätter, stängelunderhåll	
A	11	Restaurering av Näsby gårds park	2
A	11	Utglesning av träd o buskage väster om Näsby gård	3
B	12	Utglesning av träd o buskage i igenväxningsområde	
A	13	Preparering av blivande slätteräng	3
B	13	Hävd av blivande slätteräng	
A	13	Borttagning av nordliga skjutvallen	3
B	13	Underhåll av handgranatbås	
A	13	Borttagning av husgrund mellan vägarna	2
B	13	Utglesning av träd o buskage i igenväxningsområde	
A	14	Borttagning av jordhögar	3
A	14	Fortsatt röjning av videbuskage mot ån, vassbearbetn.	2
B	14	Träd/buskröjning utanför fågeltorn	
A	14	Träd- och buskröjning vid torräng	2
B	14	Hävd genom bete, stängselunderhåll	
A	15	Successiv avverkning av bergtall	3
A	15	Avverkning av gran och lärk	2
A	15	Igenläggning av dike från aldunge	1
A	15	Begränsade åtgärder i aldunge	3
A		Utmärkning av reservatsgräns	1

Rikets Allmänna Kartverk. 1931. *Ekonomisk karta, Kristianstad 62. Kristianstads län.*
Rikets allmänna kartverk. 1975. *Ekonomisk karta över Sverige, Kristianstads län. 033 29. 3D 2j Kristianstad.*
Rikets allmänna kartverk. 1975. *Ekonomisk karta över Sverige, Kristianstads län. 033 39. 3D 3j Råbelöv.*
Sveriges Geologiska Undersökning, Stockholm. 1978. *Berggrundskartan Kristianstad SO. SGU Serie Af nr 121.*
Sveriges Geologiska Undersökning, Uppsala. 1987. *Jordartskartan 3D Kristianstad SO. SGU Serie Ae nr 88.*

Flygbilder

61 Dj 017 27

864	3C30	IRF	32	3E32	1:30 000	86-06-24
864	3C30	IRF	33	3E32	1:30 000	86-06-24
864	3C30	IRF	34	3E32	1:30 000	86-06-24

Muntliga kontakter

Björk, Tony. Antikvarie. Länsmuseum i Kristianstad.
Cederberg, Björn. Småfjärilar. ArtDatabanken, Uppsala
Cronert, Hans. Naturvårdssamordnare, Kristianstads Vattenrike. Länsstyrelsen i Skåne län.
Ericsson, Nils Erik. Utredare. Mark- och exploatering, Kristianstads kommun.
Gustafsson, Ove. 1:e Statsgeolog. SGU, Lund.
Hofmann, Nils. Fiskevårdsman. Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde i Kristianstadsbygden.
Klinteroth, Leif. Fåglar. Kristianstad.
Larsson, Anders. Byrådirektör. Miljöenheten, Länsstyrelsen i Skåne län.
Ljungberg, Håkan. Entomolog. Lund.
Magnusson, Sven-Erik. Ekomuseichef. Ekomuseum Kristianstads Vattenrike, Kristianstads kommun.
Modig, Erik. Utredningsingenjör. C4 Teknik, Gatu- och VA-avdelningen, Kristianstads kommun.
Neideman, Christer. Fåglar, amfibier. Skånes Naturvårdsförbund, Kristianstad.
Nilsson, Mauritz. Pensionerad militär, jägare. Kristianstad.
Olsson, Bo. Fjärilar. Balsby.
Palm, Zerny. Lantbrukare. Arrendator på Näsby fält.
Peper, Gösta. Fladdermöss. Högsolan i Kristianstad.
Persson, Christer. Byrådirektör. Miljöenheten, Länsstyrelsen i Skåne län.
Pålsson, Lars. Miljöenheten, Länsstyrelsen i Skåne län.
Roos, Gert. Mättningsingenjör. Stadsingenjörskontoret, Kristianstads kommun.
Skällberg, Sam. Kommunekolog. Miljö- och hälsoskyddskontoret, Kristianstads kommun.
Svensson, Ingvar. Småfjärilar. Österslöv.
Wagnström, Johan. Fiskeridirektör. Fiskefunktionen, Länsstyrelsen i Skåne län.
Weber, Elisabet. Landskapsarkitekt. Stadsarkitektkontoret, Kristianstads kommun.
Örstadius, Leif. Svampar. Kristianstad.